

PĀRSKATS PAR VEIKTAJIEM LABOJUMIEM

Atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB)

14.02.2020. vēstulei Nr.5-01/137

par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

	VPVB izvirzītais nosacījums	Ziņojuma izstrādātāja komentārs
1.	<p>Nemot vērā, ka SIA “Salenieku Bloks” darbība nav iekļauta VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” (turpmāk - LVGMC) sagatavotajos esošajos piesārņojuma līmeņa datos, bet gan ietverta tikai aprēķinos (Ziņojuma 7. pielikums), lai novērtētu plānoto darbību summāro ietekmi atradnes izstrādes laikā, Ziņojumam jāpievieno informācija, kas apliecina, ka aprēķinos izmantoti dati par SIA “Salenieku Bloks” darbību ir identiski datiem, kādus SIA “Salenieku Bloks” ir iesniedzis LVGMC. Izvērtējot Ziņojuma 7. pielikumā ietverto informāciju secināms, ka aprēķinos daļēji ņemti vērā emisiju avoti, kas ietverti SIA “Salenieku Bloks” izsniegtajā B kategorijas atļaujā Nr. MA13IB0001 (turpmāk-Atļauja). Ziņojumā jāpamato, kāpēc, nav ņemti vērā Atļaujā ietvertie emisijas avoti A5 un A6. Nepieciešamības gadījumā veicams atkārtots piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un novērtējums.</p>	<p>SIA “Salenieku Bloks” darbība ir uzskatāma kā atradnes saistītā darbība, uzņēmumam izsniegta atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. MA13IB0001 (izsniegta 21.01.2013) (turpmāk –Atļauja). Piesārņojošās darbības Atļaujā apstiprinātais izejmateriālu apjoms ir 70 000 t smilts un šķembu. Atļaujā ietvertajā emisiju limitu projektā aprēķini izejvielu uzglabāšanai un pārkraušanai veikti pēc metodikas, kas neatbilst MK. noteikumos Nr.182 (17.04.2013) “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” 10.3. punktā noteiktajai metodiku izmantošanai. Bez tam, atradnes izstrādes laikā plānots izejvielu pieaugums līdz 110 000 t gadā un izmaiņas piesārņojošās darbības Atļaujā un jauna emisiju limitu projekta sagatavošana. Iepriekš minēto neatbilstību emisiju aprēķinos dēļ, nav objektīvi veikt piesārņojošo vielu emisiju aprēķinus tikai izejvielu pieaugumam. SIA “Salenieku Bloks” darbība nav ietverta esošajos piesārņojuma līmeņa datos, jo dažādo iepriekš minēto neatbilstību dēļ, tie nekādā veidā neatspoguļo esošo situāciju un prognozējamo situāciju, kā to paredz likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Eksperta ieskatā izvēlēta metode un detalizācija, ļauj objektīvi (nevis formāli) novērtēt paredzētās darbība un SIA “Salenieku Bloks” paredzamo ietekmi. Papildināts Ziņojuma 7.pielikums par Atļaujā ietvertajiem emisijas avotiem A5 (ietverts Ziņojumā) un A6 (iekārta demontēta).</p>
2.	<p>Ziņojuma 7. pielikumā sniegta informācija, ka “plānoti 8 438 reisi gadā jeb 4 reisi stundā”, savukārt no Ziņojuma 82. – 83. lpp. sniegtās informācijas izriet, ka tie būs vairāk par 10 000 reisiem gadā. Līdz ar to jāsniedz un jāprecizē informācija par piesārņojošo vielu emisiju aprēķinos un novērtējumā, tai skaitā trokšņa novērtējumā iekļauto transporta intensitāti (reisu skaitu) uz karjera pievedceļa un atradnes teritorijā, jo Ziņojuma 8. pielikuma ievadatu izdrukās tie nav iekļauti. Nepieciešamības gadījumā veicams atkārtots piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un novērtējums un trokšņa novērtējums.</p>	<p>Ziņojumā (7.5. un 8.4 nodaļa), emisiju (7.pielikums) un trokšņa novērtējumā (8.pielikums) precizēta informācija par reisiem. Dati par trokšņa novērtējumā iekļauto transporta intensitāti (braucienu skaits stundā un kravas transporta īpatsvars, %) attēloti operatora ievaddatu pirmajā tabulā <i>Road sources</i>.</p>
3.	<p>Ziņojumā nav veikts Paredzētās darbības ietekmes novērtējums uz vistuvāk esošo viensētu “Taurītes”, kas atrodas aptuveni 40 m attālumā derīgo izrakteņu</p>	<p>Ziņojums (7.5. un 8.4 nodaļa), emisiju (7.pielikums) un trokšņa novērtējums (8.pielikums) papildināts ar</p>

<p>izstrādes teritorijas (Ziņojuma 58. lpp.), norādot, ka “viensēta “Taurītes” nav iekļauta izvērtējumā, jo saskaņā ar Jaunjelgavas funkcionālo zonējumu atrodas ražošanas teritorijā” (http://jaunjelgava.lv/Jaunjelgavas_novada_funkcionala_zonejuma_karte.pdf). Birojs vērš uzmanību, ka normatīvo aktu regulējums par gaisu un troksni paredz šādu vērtējumu: No Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumu Nr. 1290 “Par gaisa kvalitāti” 11. pielikuma izriet, ka atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai paredzētiem robežlielumiem jāvērtē jebkurā vietā, kas atrodas teritorijā, kura sabiedrības pārstāvjiem ir pieejama un kur ir pastāvīgu dzīvesvietu. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2. pielikuma 3. punkta, kurā noteikti vides trokšņa robežlielumu novērtēšanas nosacījumi, 3.2. apakšpunkts noteic - “Vides trokšņa līmeņa atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, kā arī 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai”.</p>	<p>paredzētās darbības ietekmes novērtējumu viensētā “Taurītes”.</p>
<p>4. Ziņojums jāpapildina ar Paredzētās darbības ietekmes uz Natura 2000 teritorijas novērtējumu atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 9.1. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu Natura 2000 teritorijā, faktoros, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c.</p>	<p>Ziņojuma 7.2. nodaļa papildināta un strukturēta atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 9.1. punkta prasībām.</p>
<p>5. Ziņojuma 6.3. nodaļā norādīts, ka apkārtējo viensētu ūdensapgādei tiek izmantoti ūdens ieguves avoti no kvartāra nogulumu pazemes ūdeņiem, kas iegul zemes garozas augšējā daļā un barojas ar atmosfēras nokrišņiem un virszemes ūdeņiem. Vienlaikus Ziņojumā nav identificēti un nav sniegta informācija par Paredzētās darbības vietai pieguļošo viensētu izmantojamajiem dzeramā ūdens ieguves resursiem un Paredzētās darbības ietekmi uz tiem. Ziņojumā aprēķināta gruntsūdens svārstību prognozētā zona (7.4. nodaļa un 7.6. attēls), no kuras izriet, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā atradīsies vairākas viensētas. Ņemot vērā minēto un Programmas 3.2.3. punktā iekļauto prasību, veiktais Paredzētās darbības radītais gruntsūdens svārstību aprēķins jāsaista ar ietekmētajiem ūdensapgādes avotiem, t.i. jānorāda, kuros ūdensapgādes avotos (māju</p>	<p>Ņemot vērā, ka četras viensētas – “Lapsas”, “Upjāņi”, “Salas” un “Taurītes” atrodas teorētiski aprēķinātā gruntsūdens svārstību zonā, pirms atradnes paplašināšanas tiks veikts monitorings viensētu ūdens apgādes vietās: darbības ierosinātājs sadarbībā ar viensētu īpašniekiem veiks ūdens ieguves vietu ūdens līmeņu mērījumus, lai situācijās, kad būs problemātiska ūdens ieguve no esošām ūdens ieguves vietām, objektīvi novērtētu situāciju, ūdens līmeņa svārstību iemeslus un veiktu kompensējošus pasākumus, ja tiktu gūti pārliecinoši pierādījumi, ka viensētu ūdensapgādes traucējumi saistāmi ar derīgo izrakteņu ieguvī. (7.4.nodaļa)</p>

	nosaukumi) iespējams ūdens pazudīs un kuros ūdens līmenis pazemināsies vai paaugstināsies.	
6.	Atbilstoši LVĢMC pieejamajai informācijai http://pludi.meteo.lv/floris/sistema.html novērtējama arī Paredzētās darbības vietas applūšanas iespējamība, plūdi riska iespējamā ietekme uz derīgo izrakteņu ieguvu un Paredzētās darbības ietekme uz apkārtējām teritorijām, ņemot vērā teritorijas applūšanas iespējamību.	<p>Attiecībā uz Vecsērenes ūdensnoteku ir novērtēts iespējamais plūdu risks. Plūdu apdraudētās teritorijas pēc to izcelsmes var iedalīt teritorijās, kuras applūst dabas apstākļu ietekmes rezultātā (upju palienes, palu ūdeņi) un teritorijās, kuru applūšanu var izraisīt cilvēku darbība (HES avārija, mākslīga gruntsūdens palielināšana u.c.). Teorētiski uz paredzētās darbības vietu attiecas abi šie veidi.</p> <p>Daugavas pavasara palu un sniega kušanas ūdeņi, kā arī ļoti spēcīgas un ilgstošas lietusgāzes rudens periodā var būt iemesls Vecsērenes ūdensnotekas un Vecsērenes upes ūdens līmeņa izmaiņām. Applūšana Pļaviņu hidroelektrostacijas avārijas gadījumā pastāv visai paredzētās darbības teritorijai¹.</p> <p>7.7. attēlā ir iekļauta informācija ar plūdu risku iespējamību reizi 200 gados, kas ir novērtēta kā maksimālā ūdens līmeņa atzīme Vecsērenes upē un Vecsērenes ūdensnotekā. Plūdu risks ar applūdumu reizi 100 vai 200 gados ietekmē paredzētās darbības vietu – atradnes dienvidrietumu malu, kas robežojas ar pašvaldības ceļu. Applūšanas riska mazināšanai, izstrādājot karjera tehnisko projektu tiks ievērota šī robeža un ņemta vērā nosakot izstrādes laukuma dienvidrietumu robežu, kā arī veidojot rekultivācijas nogāzes. Papildināta 7.4.nodaļa.</p>
7.	Kartogrāfiskajā materiālā jāiezīmē valsts nozīmes ūdensnoteka Vecsērene (ŪSIK kods 41552) un jāpamato (ar aprēķiniem) apgalvojums, kā arī, paplašinot atradni, netiks ietekmēta esošā meliorācijas sistēma.	<p>Atbilstoši Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas datiem, valsts nozīmes ūdensnoteka (promteka) Vecsērene ir izveidota 1964.gadā. Ūdensnotekas kopējais garums - 7.3 km, sateces baseins – 23.3 km², kritums (no 1.1 km līdz Daugavai) – 4 m. Meliorācijas sistēma izveidota, lai tā novadītu lieko ūdeni no tās sateces baseina, uzlabojot augsnes īpašības un paplašinot tās pielietojumu. Valsts nozīmes meliorācijas sistēmu būvniecību, uzturēšanu un ekspluatāciju nodrošina VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”.</p> <p>Ūdensnoteka ir ar krūmu apaugumu, taču arī ar atbilstošu ūdens transportēšanas kapacitāti, pa ko liecina pietiekama teritorijas nosusināšana un liekā ūdens novadīšana uz Daugavu. Projektējot un realizējot paredzēto darbību, nav paredzama tās ietekme uz meliorācijas sistēmu kopumā un promtekas 0.4 -1.1 km posmu (piekļaujas paredzētās darbības vietai):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) paredzētā darbība neatrodas ūdens notekas aizsargjoslā. Gar ūdens noteku 10-20 m attālumā ir pašvaldības ceļš, pēc tam tikai paredzētās darbības vietas kadastra robeža, 2) nav plānota caurteku, papildus novadgrāvju vai ceļu izveidošana, kam būtu ietekme uz esošo meliorācijas sistēmu,

¹ Jaunjelgavas novada teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam

		<p>3) karjera virszemes notece gan tā izstrādāšanas laikā, gan pēc rekultivācijas ir virzīta uz jaunizveidoto ūdenstilpi un tā nesks esošo ūdensnoteku,</p> <p>4) ūdensnoteku no iespējamās karjera ietekmes norobežo pašvaldības ceļš, apaugums un paredzētie karjera rekultivācijas risinājumi – pareiza nogāžu izveidošana, apaudzēšana un kopšana.</p> <p>Papildināta 7.4.nodaļa</p>
8.1	<p>Ņemot vērā, ka smilts-grants atradnes “Aizkraukle-kreisais krasts” izpēte uzsākta 1967. gadā, bet no 1977. gada atradne tiek intensīvi izmantota smilts-grants materiāla ieguvē, kā arī iedzīvotāju iesniegumos un sabiedriskajā apspriešana norādīto par jau esošā karjera bīstamību un nepieciešamo krauju nostiprināšanu, Ziņojums jāpapildina atbilstoši Programmas 1.4.8. punktam, proti, “jānovērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Jāsniedz konkrēti priekšlikumi plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam”, kas nozīmē, ka rekultivācija paredzama paralēli derīgo izrakteņu ieguvei vietā, kur jau derīgo izrakteņu ieguve ir pabeigta.</p>	<p>Iepriekšējos gados ir veikta intensīva karjera izstrāde, veidojot stāvas nogāzes (kraujas) atradnes ziemeļu daļā - iepretim “Lapsu” mājām. Ņemot vērā šo ārējo nogāžu bīstamību ir izstrādāts rekultivācijas plāns, kas realizējams nekavējoties - atsākot smilts grants ieguvi. Rekultivācijas plānā paredzēts, ka izstrādātā karjera nogāze tiks veidota ar nogāžu slīpuma attiecību 1:2 - 1:3 (nogāzes augstums : nogāzes platums). Nogāze tiks veidota (gan noņemot, gan pievedot klāt) segkārtas krautnēs (atbērtnēs) uzglabāto materiālu, virskārtā paredzot augsnes kārtu. Konkrētā posma rekultivācija tiks pabeigta 2021.gada augustā. Izstrādātā projekta skice (griezums) pievienota 16.pielikumā. Papildināta 5.1.nodaļa</p>
8.2.	<p>Attiecībā uz Ziņojumā papīra formātā iekļautajiem pielikumiem, norādāms, ka tie Ziņojumā nav iekļauti pilnā apjomā (Ziņojuma 1., 5., 7., 8., 9. pielikums), tie nav parakstīti un noformēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, proti, nav izpildītas Programmas II daļas 3.6. punkts, kas noteic, ka “Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tajā skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu”.</p>	<p>Dokumenti pievienoti un noformēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām.</p>
9.	<p>Ziņojumā iekļauti vairāki kartogrāfiskie materiāli, taču, ņemot vērā to izmēru (arī elektroniski), tie nav savietojami un grūti uztverami. Ziņojumam pievienojams vismaz viens atbilstoša mēroga un izmēra kartogrāfiskais materiāls, kas atspoguļotu Programmas II daļas 3.2. punktā noteikto informāciju. Kartogrāfiskajā materiālā jāieziņē arī tehnoloģisko iekārtu izvietojums, tai skaitā bērtnes un vaļņi.</p>	<p>Ziņojumā pārskatīta kartogrāfiskā informācija. Pielikumā iekļauta karte – atradnes situācijas plāns A3 formātā</p>
10.	<p>Papildus, ar šo nosūtām ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izvērtēšanas laikā saņemtās institūciju atsauksmes ar viedokļiem par paredzēto darbību un priekšlikumiem ziņojuma pilnveidošanai, kas jāizvērtē un nepieciešamos papildinājumus/labojumus</p>	<p>Valsts vides dienesta un Jaunjelgavas novada domes atzinumi ir bez komentāriem un papildinājumiem. Dabas aizsardzības pārvaldes norādījums ņemts vērā pārstrukturizējot un papildinot informāciju, kas iekļauta 7.2. nodaļā.</p>

	un skaidrojumus jāiestrādā Ziņojumā līdztekus labojumiem, kas veicami atbilstoši šajā Biroja vēstulē norādītajam.	
11.	Nemot vērā visu iepriekšminēto, nepieciešamības gadījumā Ziņojums jāpapildina ar aktualizētu un uzskatāmu informāciju par nepieciešamiem organizatoriskiem un inženiertehniskiem ietekmju samazināšanas pasākumiem, nepieciešamības gadījumā ietverot nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.	Ziņojums no šāda viedokļa ir pārskatīts un aktualizēts. Labots Ievads, 5.1., 7.2., 7.4., 7.5., 8.4., 9. un 14. nodaļa, kā arī aktualizēti pielikumi (apstiprināti atbilstoši normatīvo aktu noteiktajai kārtībai) un papildus iekļauti 15., 16. un 17.pielikums. Veiktas korekcijas Kopsavilkumā.
12.	Dabas aizsardzības pārvalde: Ziņojumā nepieciešams veikt nelielus redakcionālus precizējumus. Visā Ziņojuma tekstā atbilstoši 4.1. un 5.1.B attēlā attēlotajiem shematiskajiem ieguves zonas izstrādes variantiem A un B, jānorāda, ka derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta visā zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 32800010021 (Birznieki), kā arī nepieciešams precizēt atsauci (64.lpp.) uz ekspertu atzinumiem, norādot 9.-11. pielikumā	Redakcionāli labota informācija par B alternatīvas variantu, kā arī precizētas atsauces uz ekspertu atzinumiem.

SIA "Vides Konsultāciju Birojs"
Projektu vadītāja
Sandra Broka

2020.gada 12.martā,
Rīgā